

Inserati se sprejemajo in veljajo trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 " kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na domačem poštnem uradu
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Razvaline — življenja novine.

„Na tla padajo slovenstva stebri stari“, stebri v domačih šegah vtrjene postave, tako jadikujemo Slovenci, kar nam nemila smrt prehitro pobira najbolje narodnjake. Dekan Rozman, prof. Lesar, dr. Vončina, dr. E. Costa, — vsi marljivi delatelji in krepki boritelji na narodnem polju — padli so prej nego v šestih mesecih — zapored pod smrtno koso. Vzlasti da je padel dr. Costa, liberalce in nemškutarje hudo veseli, in ošabno že dvigajo po koncu glave, češ, „le ptujcem sreče svit se v Krajni žari!“

Kedar smo pred nekaj leti Slovenci boriti se jeli na političnem polju, iskali smo si razumnih in pogumnih voditeljev, in stari Slovenci so pridobili si dr. Razlaga, svesti si, da jim bode poleg družih že utrjenih in znanih tudi on v prednjih vrstah zanesljiv boritelj. Ko je po brezverskem liberalizmu nastal razkol med starimi in mladimi, prestopil je dr. Razlag k mladim, postal njih voditelj, in ponašal se je sem ter tje, da je slovenska razumna mladina v njegovem taboru ter da se bojuje pod njegovim praporom. Res so prihajali z Dunaja in iz Gradca glasovi, kateri so vse to nekako potrjevali, in v čast so si šteli vseučilišniki slovenski, kedar so mogli v svojo sredo dobiti ali kakor si bodi poslaviti dr. Razlaga.

Popolnoma nenadoma pa nam je došlo pismo koj o smrti dr. Costovi, katero pjasnuje omenjeno vodstvo Razlagovo proti vseučiliški mladini slovenski. Na Dunaju ima letá društvo „Slove nijo“, in bil je dr. Razlag nje častni ud. V soboto 23. pr. meseca

pa izvrsten dijak modroslovec v zboru stavi predlog, da se dr. Razlagu vzame ta čast. Reč je bila že prej na univerzi in tehniki znana in napravljala se je močna opozicija vzlasti iz štajarskih dijakov. Rekli so, da ta reč ne spada v Slovenijo, ker ni politično društvo, in trdili, da se Razlag še ni tolikanj pregrešil, da bi zaslužil toliko nezaupnico, in da preti Sloveniji nevarnost od policije, ako se politikovalo bode. Da bi se zadnji nevarnosti prišlo v okom, sklenilo se je, da se predlog brez obširne debate in motivacije sprejme, in ko se dotični nasvet v Sloveniji stori, bilo je glasov 12 proti 12, predsednik potegne se zanj in omenjeni predlog zoper Razlaga obvelja. Vsled tega, ker ni dal predsednik več besede in jo je jemal, ako je kateri izmed vpisanih govornikov zašel v politiko, nastala je burna seja in konečno je pobrala opozicija svoja kopita in odšla.

„Mi sicer nismo več sklepali o onem predlogu, pravi nam brez našega iskanja priobčeno pismo, a moralčno, dasiravno ne formalno, smo dosegli svoj namen, ker pokazati smo hoteli, da slovenska mladina ve in zna čislati može, ki stoje na braniku za svoj narod ob pravem času, da pa tudi pogublja one može, ki iz gole čestilakomnosti in sebičnosti zapuste svoje stališče v vprašanjih, ki se tičejo naše narodne eksistence. S tem pa smo hoteli tudi narodu pokazati, da slovenska mladina je goreča za svoj narod, ljubi spravo nad vse, in da se nikakor ne vjema s pisateljem članka v „Slov. Narodu“: „Modus vivendi“. — Od zdaj pa smo sklenili, da se hočemo boriti proti vsacemu, kdor se pokaže boječ, da na ta način izrujemo oni pogubljivi

indiferentizem, ki se je žalbože že tako vrinil med slovensko mladino. Mi se držimo zvesto svojih načel in ljubimo duševno in moralno svobodo, a ko bi imela našemu narodu v pogin biti, pokažemo, da smo v prvi vrsti „narodnjaki“, v drugi „svobodnjaki“, in smo pri oni stranki, ktera je bolj narodna.

Dr. Razlag pa, ki je trdil lansko leto, da je mladina njegova in Narodova zasloba, spoznal bo iz tega, da ga tudi en del mladine obsojuje in se z njim ne sklada. To je faktum“.

Nenadoma, pravimo, došla nam je iz dijaških krogov ta novica, in da jo priobčimo v „Slovenku“, naj nikdo ne misli, da se veselimo tega najnovejšega propada Razlagovega. Tudi nam je vzhajala z njim zarja boljše prihodnosti; ker se je pa stemnila tako hudo, zato Razlag! po tvoji temni zariji srce zdihovalo bo nam, Bog te obvari! — reči moramo z vrlo mladino slovensko. Razun tega nam je ono dejanje naše mladine na Dunaju v potrjenje tega, kar smo rekli o smrti Costovi, da dr. Costa ne more umreti, in da pravična reč slovenska, za ktero se je boril tako iskreno, raste in si vzmaga tudi pri mladini, ktera nam je nada boljše prihodnosti. Costa je padel, a narod slovenski stoji v domovini svoji vsaj trinajst stoletij že, in ker ga v hujših dobah niso mogli zatreti protivniki hujši, ga z božjo pomočjo tudi sedanji bizmarkovci zatrti ne bodo. Tolaži nas ozir v zgodovino, in o podrtijah sedanjih tolaži nas rek njen:

Razvaline — življenja novine.

Ves ta sostavek je bil že natisnjen, kar preteklo sredo od spoštene mladoslovenske strani dojde nam svet, naj v njem omenjenega prigodka o dr. Razlagu nikar ne priob-

Podlistek.

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

„O kaj še?“ zavrne ga Hanani. „Hinavci so, ki na videz sveto živé. Kdor jih ne pozna, méni, da so sočutni in ljubeznjivi, pa niso ne; mrzli so, mrzli. Milodare dajó zato, da jih ljudje hvalijo in ljubijo. Celó zapovedi božje so premalo ostre tem ljudem, glej, taki so. Desetino dajó od vsih pridelkov, kakor veli postava, a oni dajó desetino tudi od zelenjave, kar ni zapovedano, poleg tega pa prezirajo najvažnejše zapovedi. Kako so natančni, kedar se umivajo! Če je jedilna posoda le količkaj umazana, pa so ti odmah vsi nepokojni, a v kljub temu je njih srce ognjušeno z najsilo-

vitejšimi krivicami. Njih Tefilimi in Cciti, — vedi tako velimo napisom in šopom po krajcih svojih plaščev — so večí nego ostalim Judom, tudi se ustijo, kako se postijo; vse to kaže, da oni sami hočejo veljati za ljubljence Jehovine, in zato tudi gledajo z mrzlim zaničevanjem na one, ki ne molijo in se ne postijo takisto, kakor oni. Čuj, mladi mož, skoraj mi ne boš verjel. Farizejci so vražji svetohlinci. Njim največe važnosti so naslednja vprašanja: Ali smeš v soboto sestí na osla, kedar ga pelješ na vodo, ali ga moraš na konopcu voditi? Ali se sme ali ne sme v soboto iti preko novoizorane njive, ker se utegne naključiti, da noga pobere kako zrnje, naprej zanese in na novo vseje? Ali se sme o sobotah pisati? Ali se mora na novo osnažiti hiša, če se je naključilo, da je pred velikonočnimi prazniki miška hleb objela in drobtine po tleh raznesla? Ali si me razumel?“

Karikelj se glasno zakrohota: „Aj, pravi bedaki so!“

„Da bi bili samo to!“ vzdihne Hanani. „Da so zgolj bedaki, pomiloval bi jih, ali kaj se hoče, ker ravno oni smešé našo vero. Kaj

si morejo misliti o postavi večnega in edinopravega Boga Rimci in Grki, ki vse to vidijo in slišijo? Naj pospešujejo znanost in umetelnost Farizejci aleksandrinski kolikor jim drago, živé pa prav ostudno.“

„Tedaj Aleksandrinec je tvoj nasprotnik na leci, če se ne motim?“ méni Karikelj.

„Da, da. Rodovina njegova je živela več let v ondotnej judovski naselbini.“

„Kako mu je ime?“

„Jonadab. Farizejci ga vrlo cenijo zato, ker je stare in premožne rodovine.“

„In čemu ga ti črtiš?“

Znova švignil je srd iz Hananijevih oči. „Nerad ti razkladam najneprijetniše dogodbe svojega življenja.“

Karikelj je govor zasukal na drug predmet. „Jonadab je bil omenil, da se slabo godi tudi aleksandrinskim vašim bratom, ker jim je spodletelo vse, kar so bili poskušali. Kaj je hotel povedati? Ostalih besedi nisem slišal, ker si me na vso moč rinil iz sinagoge.“

Hanani Grku razloži, da tudi Judje aleksandrinski so poslali poslanca k Kaliguli o

čujemo, kajti mogoče je, da se nam zdaj vrne pod starodavni narodni prapor. Ker temu nismo nasproti, počakovali smo z ono rečjo; a — koj naslednji dan 4. t. m. prinese „Sl. Gosp.“ v spomenici o dr. Costovi smrti pomembne besede: „Bog nam obrani dolgo let še gospoda dra. Jan. Bleweisa, skušenega zagovornika naših pravic, obudi mu pa enakomiselnega podpiratelja, ki ima vsaj nekoliko onih zmožnosti, ktere so prijatelji in neprijatelji na dr. Costi občudovali!

In „Glas“ ima dan potem, 5. febr., v enaki bridki spomenici te-le besede: „Dr. Costa, ki je prezgodaj moral zapustiti bojišče narodno, živel bo med Slovenci on, in njegov spomin, dokler bodo živeli Slovenci, in ker ni miroval zaradi delavnosti in ker ni miru imel od strani svojih nasprotnikov in sovražnikov, zapišemo mu na njegovo gomilo: Bog Ti daj večni mir!“ — Pred njimi pa poprašuje: „Kdo stopi na njegovo mesto, kdo ima lastnosti in zmožnosti njemu enake? . . . Ranjki dr. Costa bil je odpadniku Razlagu na poti. Zdaj se mu je ognil, ali bo pa Razlag zapustil svojo ustavo-versko pot, ali se bo povrnil v narodni tabor? Ni misliti! Tudi če se verne, zgubil je vso vero, ker odpadniku nihče več verovati ne more. Razlag ima zmožnosti podobne Costovim, Razlag je v stroki kot advokat in govornik Costi podoben, Slovenija bi ga bila kot svojega moža pozdravila, a zdaj je prepozno nazaj obrniti se in reči: mea culpa! tega koraka ne pričakujemo od moža, ki nima značajnosti!“

Tako sodi „Glas“, in pravi med drugim: „Vse narodne oči so obrnjene zdaj na našega očeta Bleiweisa. On, ki je od začetka duša razvijanja narodne zavesti, on ki je že vse boje preživel, on ki je tudi v zadnji bitki na političnem polju pokazal, da ima v resnici očetovsko srce za slovenski narod in njegove pravice, on — dasi priletel — ima še ves vpliv, nanj gledamo z zaupanjem, od njega pričakujemo modrega sveta. Naj povzdigne svojo veljavno besedo, naj zbere krog sebe može, naj na novo razvije staro častljivo narodno-versko zastavo in zbrani naj mu prisežejo, tej zastavi nikdar nezvesti ne postati.“ —

Teh misli smo tudi mi. Dokler dr. Bleiweis živi — in Bog ga nam še dolgo ohrani! — je in ostane Slovincem vodnik, in za vodnika narodu slovenskemu ga je tudi ranjki dr.

Costa vedno spoštoval. Potrebuje pa dr. Bleiweis res, kakor „Gospodar“ pravi, podpiratelja in sicer — enakomiselnega; le tak more ga prav podpirati, in upajmo, da se bode takih enakomiselnih dobilo še več in mladih in značajnih; in — zastoj si sovragi naši „N. fr. Presse“ maneje roke, češ, da „s smrtjo dr. Coste propade majhen slovenski narod!“ — Berite, sovražniki! zgodovino, ktera resno kliče tudi vam:

Razvaline — življenja novine.

Politični pregled.

V Ljubljani 8. februarja.

Avstrijske dežele.

Državni zbor je 5. t. m. privolil, da se českim srenjam podaljša obrok za vrnenje tistih denarjev, kteri so se jim bili o povodnji l. 1872 iz državne blagajnice posodili. — Železniški odsek je pretresal predarelsko železnico in Herbst je zopet pestil kupčijskega ministra Banhansa, ki je pri Ofenheimovi pravdi menda glavo zgubil.

Ministerstvo Auerspergovo tudi pri borzijancih nima več zaupanja in 5. t. m. se je bila že raznesla novica, da dobimo ministerstvo Koller-Kellerspergovo.

Vradni listi pišejo, da ni res, da bi se bil papežev nuncij cesarju zahvalil za mehko izvrševanje verskih postav.

Ogerski zbor se še vedno peča z budgetno razpravo; kaj pa bode konec dolgih in hudih pregovorov, nihče ne ve. Minister Bitto bode na koncu splošnega razgovora neki od zbornice zahteval zaupnico; če se mu odreče, bode ministerstvo odstopilo. — Bosniškim bogoslovcem v Djakovaru je vlada naznanila, da naj prestopijo v kako ogersko semenišče, sicer se jim vladina podpora 5000 gld. ne bode več plačevala. Na ta način hoče ogerska vlada vtrditi svoj vpliv v Bosni. „Obzor“ meni, da hrvaški sabor bode dovolil omenjeno podporo.

Vnanje države.

Pruska vlada bode zopet poslala nekaj ladij na Španjsko. Kakšen namen pri tem ima, ne ve nihče, to pa je gotovo, da Alfonsu bode veliko pomagalo v boju s Karlisti, videvšemu, da so nemške ladije blizo. — Zavezni svet je (proti 44 glasovom) sprejel postavo o civilnem zakonu, ktero bode cesar boje kmalo potrdil.

Na Francoskem še zdaj nimajo novih ministrov. Eni listi trdijo, da Mac Mahon želi ohraniti sedanje ministerstvo do konca razprave o ustavnih postavah, „Moniteur Univ.“ pa piše, da Audiffret-Pasquier bode sestavil novo ministerstvo.

Napoleonov sin se misli neki oženiti z dansko princesinjo, sestro valeške princesinje in pa ruske cesarevne Dagmare. Princ valeški in kraljica angleška sta za to ženitev, tudi kraljeva rodbina danska nima nič zoper to, le na Ruskem se še obotavljajo. Nevesta bila bi 3 leta stareja od ženina.

Laški rogovileži z Garibaldom v Rimu niso nič kaj zadovoljni. Enim ni prav, da je prišel v zbornico, da je kot poslanec prisegel, najbolj pa jih draži, da je kralja obiskal. Komaj so 29. pr. m. v Kvirinalu, kjer Viktor Emanuel stanuje, zvedeli, da drugo jutro Garibaldi obiše kralja, prizadevali so si na vso moč, pred kraljevo palačo napraviti ljudsko demonstracijo. Pa to prizadevanje je bilo zastoj, ker rimsko prosto ljudstvo je deloma zvesto vdano papežu, deloma republikancem, kterim pa, kakor smo rekli, ni bilo po volji, da je Garibaldi šel h kralju. Glavarji frama-sonski pa že vedo, zakaj so ga tje poslali. Kajti Garibaldi nima nobene samostalnosti več, ampak je le orodje framasonov, ki so vedno kakor muhe okrog njega. Kralju je rekel, da se noče več pečati s politiko, ampak z gospodarskimi in kupčijskimi rečmi, zlasti da hoče vravnati tek reke Tibere, o kateri se je že posvetoval z angleškimi inženirji, pa kultivirati tako imenovano rimsko zemljo (agro romano). Če mu dajo 50000 vojakov pa 20000 delavcev, bode kmalo dovršil to delo. Pa vlada mu nič ne upa ter sluti, da bi s temi ljudmi namesto rabiti jih pri delu, kmalo začel zopet rogoviliti. Ker tedaj skušata drug družega prevariti, bode vlada dobro pazila na njegove republikanske namene ter ga morebiti poslala nad papeža, če se ga drugače ne bode mogla znebiti. — Papež čutijo nevarnost, pa so polni zaupanja in so bili 4. t. m. od 20. sept. 1870, kar so Lahi pridrli v Rim, prvokrat zopet v cerkvi sv. Petra ter ogledali poprave, ki se delajo.

Iz Španjskega prihajajo prav španjska poročila. Obe vojski si prisvojujete zmago. Alfonsisti pravijo, da so pregnali Karliste iz Oteize, Puente-la-Reyne ter prišli v Pampeluno. Pa še „N. fr. Presse“ tem poročilom ne ver-

istej zadevi, kakor Jeruzalemc. Aleksandrija je Kaliguli najljubše mesto, zato ker je na vso moč praznovorno in malikovalsko. A ker je to mesto zelo važno za trgovino, zato so se tam že davno naselili mnogi Judje, kteri so se za čudo pomnožili ter znamenitih predprav pridobili. Ali sedaj vlada nesloga med njimi in med poganskimi prebivalci; bruhtil je na dan ta razdor v lanske leto. Poganski Aleksandrinci so postavili cesarjev kip v sinagogo judovsko, zatrli Judom meščanske pravice, ktere so vživali od nekdanj, ter odkazali jim odločno predmetse za stanovašišča, ker drugej jih nočejo trpeti. Pregarjali, trpinčili in tudi pobijali so one, kteri so hoteli drugej stanovati. Flak, rimski namestnik, znal je za te nerednosti, pa je molčal. Judovskim naselnikom ni kazalo drugo, nego iti do cesarja po pomoč. Za govornika šel je z njimi Filo, prvi in najslavniši mož. A tudi poganski prebivalci rok niso križema držali. Apion, zaklet nasprotnik Judom, šel je na čelu poganskih poslancev kljubovat Judom. Takrat se je raznesla tudi ta novica, da hoče Kaligula svoj kip v tempelj jeruzalemski postaviti. Da bi se to odvrnilo, poslali

so Jeruzalemc k cesarju zagovornikov, kteri so se strnili z Judi aleksandrinskimi. Filo je oboje izvrstno in prepričevalno zagovarjal, ali Apion nasproti je tako premočil z lažmi cesarja ter ga nadražil proti Judom, da je vse zapodil iz svojih dvoran; poslanci so se brez vspeha vračali domu. Gledi, to je krivo, da preti ista nevarnost Judom aleksandrinskim, kakor nam.“

Potnika sta molčé stopala po mestnih ulicah; mračilo se je že. Hanani je molčal zato, ker je bil ves užaljen, Karikelj pa zato, ker ni hotel motiti zamišljenega tovariša. Stemnilo se je bilo; v železnih koših ogenj gori z jasnim plamenom ter razsvetljuje ulice. Nenadoma potegne Grk Esenca za plašč kazaje obširen od znotraj ves razsvetljen dom, iz kterege so se žarki na ulico vsipali; tudi hrum in trušt sta odmevala iz doma. Karikelj je ugibal, da nje notri zelo malo razjeda občna žalost, ker se tako zabavajo.

„I kaj pa, tu stanujejo Saducejci“, zamrmra Hanani. „Tim ljudem ni sveto nič; oni jedo in pijó, vstajajo in igrajo, za kako vzvišenost se niti ne menijo. O ničevi Epikurjani

judovski! Njih bog je razum, čisto nič ne verujejo, komaj če to, kar vidijo. Oni tajé Boga, ki je bil govoril našim dedom, in zanikajo vse, kar nas razlikuje od poganov. Dobro, da jih ni mnogo, ter da imajo le neznamen vpliv na ljudstvo. Vendar so se poslednja leta s svojo prekanjenostjo popeli na najviša državna in duhovna zvanja. S kratka: oni so seme tega sveta; njih srce hrepeni edino po onih rečeh, ktere se dajo prijeti s prsti.“ Esenec se je ves tresel, tako se je razvnel.

„Tako, tako“, čudi se Karikelj. „Zelo malo se razlikujejo naši Epikurjani od vaših Saducejcev. Trdiš, da lastnik tega doma je Saducejec?“

„Da, Saducejec je, eden izmed prvakov, ime mu je Dema. Več potov je prišel v dolino masliško pohujševat one, kteri ljubijo postavo in potrpežljivo pričakujejo dné Gospodovega.“

„Tudi jaz poznam nekega Demo, premožnega Juda“, trdi Karikelj. „Seznanila sva se bila v Rimu, star je okoli trideset let, morda kaj malega več, sreden človek je, bled in bolehen, rudečih las in brade.“

„In še to dostavi“, zavpije Hanani, „da

jame ter pravi, da vsi napredki Alfonsistov imajo le postransko vrednost, dokler ne preženó Karlistov iz Estelle. — Alfons je šel v Pampeluno, pa se zopet kmalo vrne v Madrid.

Angleški parlament se je 5. t. m. pričel. Prestolni govor povdarja, da Angleška živi v prijaznosti z vsimi vnanjimi državami.

Izvirni dopisi.

Iz Loške okolice, 3. febr. (Glas o dr. Costovi smrti). Mati Slovenija tužno plače; v srce jo je zadela smrtna pušica, da krvavi. Na njenem obnebj se je vtrnila in v mrtvaško kraljestvo utonila svitla zvezda, v katero se je enako brodarjem na vihnem morji ozirala z negoljufivim zaupanjem in trdno varnostjo, da bi pripeljala prej ali slej svoj rod v pristanišče narodne sreče. Ne z vodnimi, s krvavimi solzami obžaluje zgubo enega svojih najzvestejših, najkrepkejših, najgorečnejših sinov, zgubo svojega učenega, modrega, vnetega, vstrajnega voditelja, dr. Coste. Neutolažljiva tuga in krčevita skrb glede bodočnosti jo trgata. Enako britka bolest tlačí vsacega sina matere Slovenije, ki čuti slovensko kri v svojih žilah, čegar srce prešinja zdrav, slovenski duh, in ogreva živ ogenj čistega rodoljubja.

Smrt Costova je ranila vsako rodoljubno srce tim britkejše, ker je vgrabila drago to žrtev kar nenadoma, prav tatinsko. Izgubili smo moža v dobi volitev. Svesti smo si bili, da bode on ob svojem času krepko zavihtel svojega uma svitli meč, osramotil snovatelja volitvevilih nepostavnosti ter priboril slovenskemu narodu teptano pravico. Toda, mi smo sklepali, smrt pa je sklenila. Prav med tem pričakovanjem je nehalo tripati srce, ki je tudi z nami vred boleestno čutilo krivičnost in ostudnost volilnega manevra; oropan je telesnega orodja duh, ki bi bil vedel s svojo nenavadno bistrostijo ločiti krivičnost od pravice. Pre britko čutimo ta težki vdarec za narodno stvar že zdaj, a še strašnejši se mi dozdeva, ako premišljujem bodočnost. Bog hotel, da ta strah nebi bil opravičen!

Bratje slovenski! zakleti sovražnik narodnosti naše, nemškutarski živelj, pribaja od dne do dne predrznejši, močnejši. Neprizanesljiva smrt pobira nam leto na leto pogumnih čuvajev z narodnega branika. Vrsta bojevnikov za narodnost našo se vedno bolj

se oblači v najlepši bis, da se mazili z najdragocenišimi mazili in pojí z najprijetnišvo vonjavo, in narisalsi lastnika tega doma, prav takisto, kakoršen je.“

Sedaj pa mi dovoli, da se poslovim, kajti moj prijatelj je ta mož; grem ga obiskat, ker sem povabljen. Stopi še ti gori, gotovo te hoče vljudno sprejeti.“

Hanani postoji in glasno reče: „Zatajiti bi moral stan, čast in vest, preden bi stopil čez prag te hiše. — Jaz grem pred tempelj, da ponižam svoje čelo pred Jehovo, in potem pojdem prenočit v pridvoro makabejske palače. Ti mladi mož, ti pa le pojdi, kamor te vabi srce, če se ne moreš zdržati. Ali po prijateljski ti povem, da greš v nevarno hišo, čuvaj svoje misli, čuvaj svoje srce.“

„Kje se snideva jutri?“ vpraša Karikelj.

„Če rad hodiš z menoj, pridi ob devetih na stolp Antonijev. Nu, dobro se imej!“

„Zdravo!“ zakliče Karikelj za odhajajočim, kterega mirni in počasni koraki so se razgubili v tihej noči.

(Dalje prih.)

prazni, mladostni naraščaj žalostno procvita. Sovražnik nas tlačí, smrt nas kolje, ne koljimo se sami med sabo.

Vsa sovražna sila fizično in moralično drobi naše moči: ne trgajmo se sami med sabo. Za obstanek narodnosti naše gre: zedinimo toraj moči, ki jih še imamo, vrstimo se vsi pod en prapor v boj za milo nam Slovenijo. Ti pa, dragi „Slovenec“, bodi iskren, neprestrašen, vztrajin širitelj tacih idej; navdušeno, spravoljubno edini in kliči brate v boj zoper germanizem in strupeni liberalizem, ki pretita nas zadušiti. Rešitev narodnosti je mogoča edino le iz naroda; ako je ta ne varuje, zastoj bi se bilo zanašati na ptujo pomoč.

V Trstu, 3. februarja. (Občni zbor „Edinosti“) Včeraj je imelo politično-bralno društvo „Edinost“ za trž. okolico pri sv. Ivanu svoj prvi občni zbor. Pričujočih je bilo samih udov 143 (vseh je dozdej vpisanih 1853) iz vseh okrajev tržaške okolice in iz mesta, z gosti vred pa je bilo vseh skupaj gotovo nad 200 samih odličnih oseb, tako da je bila precej velika dvorana polna ljudi. Odprl je zbor predsednik začasnega odbora g. Nadlišek s primernim, navdušeno sprejetim nagovorom, vodil pa je zbor potem na splošno željo g. dr. Bizjak. Po nagovoru, ki se je končal s trojnim živio-klicem svetl. cesarju, poprosi častiti gost g. Witmann, mestni svetovalec, za besedo, izgovarja se, da govori v italijanskem jeziku, ker slovensi sicer razumeva, pa ne more govoriti; hvali okoličane, da se potegujejo za svojo narodnost ter povdarja, naj bodo edini z mestom, pa tudi mesto bo dolžno jim pomagati; izreče, da patrijotično društvo jim bo v tem smislu vedno podpiralo in sklene svoj govor s živio-klicem na svetlega cesarja.

Potem je poročal zač. tajnik gosp. T. o stanju in delovanju društvenih osnov, odbora do tistega dne, iz kterega posnamemo posebno to, da se izroči stalnemu odboru načrt, po kterem bi si društvo na delnice napravilo svoj „narodni dom“ za stanovanje. Dalje je govoril isti g. T. o potrebah trž. okolice, posebno kar se tiče njenega zastopništva v mestno-deželnem zboru, kteremu je dozdej odmenjenih le šest sedežev, med tem, ko bi po pravici, katero je celo vlada sama pripoznala, morali imeti jih vsaj štirinajst. Tudi v tem govoru se je povdarjala zvestoba Slovencev do Avstrije in do cesarja. Gosp. D. je potem govoril o potrebi podučevanja v gospodarskih rečeh; g. K. pa je omenil nekaj o Vodniku in o njegovih zaslugah za slov. narod, ter povdarjal, da pomenljivo je to, da društvo začenja očitno svoje delovanje ravno na Vodnikov dan in duh Vodnikov naj njegove ude navdihuje ter naj jih zedini v zvestobi do vere, cara in domovine. Za temi govori se je vršila volitev stalnega odbora, namreč 9 odbornikov in ravno toliko namestnikov iz vseh okrajev trž. okolice; listki so se zapečateni oddali odseku treh udov v preštevaje. Sledili so še nekteri govori o posebnih potrebah okolice, dotični nasveti pa so se odložili za prihodnjo sejo, ker je bilo zdaj že prepozno jih pretresati. S ponosom se smemo tržaški Slovenci spominjati včerajšnjega dneva in upati je, da bo novo društvo veliko pripomoglo k izobraženju, pa tudi k boljšemu stanju naših okoličanov. Veselilo nas je videti zbranih skupaj toliko pravih narodnjakov, med njimi tudi odlične gospode, zastoj pa smo iskali nekterih, ki bi imeli s svojim izgledom drugim svetiti. Rad bi o njih kaj spregovoril, ali v zaupanju, da zamujeno kmalo popravijo, za danes raji molčimo.

Domače novice.

V Ljubljana, 9. februarja

(Vitez Vesteneck) se še vedno greje v ministerskem solncu in se za pritožbe Slovencev toliko zmeni, ko za lanski sneg.

(Matica Slovenska). Minulo soboto so odborniki ljubljanski imeli posebno posvetovanje, v kterem je najprej podpredsednik g. P. Kozler spregovoril nekoliko o bridki zgubi slovenske Matice, kteri je v kratkem in tako naglo nemila smrt pobrala marljivega prvega podpredsednika dr. Vončino in tolikanj izvrstnega predsednika dr. Costo, ter nektere besede, ranjkima na slavo. Sklenilo se je potem, da naj ima odbor drugo sredo prihodnjega meseca svojo srenjo, in naj tedaj odloči se čas za občni zbor, morda kmalo po velikonoči, da se potlej donapolnijo potrebne volitve. Sklenilo se je tudi, da bode odboru skrb, da prinese Matica v svojem Letopisu žitje obeh ranjkih že omenjenih in posebej, da pristopi k navsetu predsednika družbe kmetijske, naj se vrlemu boritelju dr. Costi postavi spominek naroden. V ta namen se je volil odsek in vanj gg. Kozler, dr. Bleiweis, Marn, Vilhar in dr. Zupanec, pa poročajo o tej stvari odboru v prihodnji skupščini. Stanovanje dr. Costovo v II. nastropje prevzame g. Scholmayr, in njegovo I. nastropji g. prof. Tušek, da bode v prihodnje tajnik društveni tudi v hiši Matični in toraj lože postregel družnikom vsegdar.

(Umrli) je pretekli petek Karol Ahačič, 72 let star. Bil je od početka „Sokola“ zvest njegov sluga, pa tudi strežaj „dramatičnega društva“. V telovadnici ga je mrtvoud zadrl in zgrudil se je mrtev na tla. Tako je zgubilo društvo „Sokol“ v osmih dneh prvega svojega starosta, g. dr. Costo, in prvega slugo. Pogreb zadnjega je bil v nedeljo, vdeležilo se ga je mnogo udov omenjenih društev.

(Postne pridige) bodo imeli: V stolni cerkvi gosp. Klun v petkih ob 4. uri popolne nemški: Kakšen je bil svet pred Kristusom, kakšen je postal po Kristusu; ob nedeljah, tudi ob štirih, gosp. Dolenc slovenski o Jezusovem trpljenju. Pri sv. Jakobu vsako sredo ob 4. uri pop. g. Rozman nemški: Ne ljubite sveta; ob nedeljah ob dveh gosp. Poč slovenski: O skrbi za zveličanje. Pri oo. frančiškanih v torkih ob treh slovenski o Kalist: O trpljenju Jezusovem.

(Slovensko gledišče). „Lumpaci Vagabund“ se je, izvzemši par zmot, igral prav dobro in gladko ter bil v polni hiši sprejet z obilnim smehom in ploskom. Gospod Noll se je odlikoval z novimi, času primernimi kupleti, gospod Kajzelj pa s svojo neprekosljivo komiko.

Razne reči.

— Iz Dunajskega Novega mesta (Wiener-Neustadt) se nam telegrafično naznanja, da so v Hilcerjevi livarnici ravnokar zvonovi za cerkev D. M. v Polji bili vlti in da se drug z drugim prav lepo v glasovih vjemajo.

— Zavoljo ponarejenih bankovcev po 1 gld., ki so najbrže na Laškem ali vsaj blizo laško-goriške meje tiskani, so vpeljane zdaj sodnijske preiskave na več krajih, tudi v Ljubljani in v Zagrebu. Nedavno je bil v Kranjski gori nekdo zasačen, ki jih je izdajal.

— G. Hurter naznanja v zadnjem „Vaterlandu“, da ostane tudi zanaprej sodelavec „Vaterlandov“.

Poslano.

(Konec.)

Hvalite se v svojem dopisu, koliko da šola v času vaše omnipotencije napreduje, ali žali Bog! kar sem že pisal, tudi tukaj zopet rečem, da gre le rakovo pot. Mar mislite, da šola edino v tem napreduje, da ima dosti zapisnikov, da se znajo otroci priklanjati?

Res zelo se hvalite, kako šola, kar ste vi na Vrhniki, napreduje; ali se pa ne sramujete take hvale? Je mar to napredek šole, da imajo otroci tak strah pred vami, da se ne upajo v šolo, ako se jim po nesreči kak sošitek (teka) umaže? Učitelj si mora otroke pridobiti z ljubeznijo, ne pa s strahovanjem; otroci morajo učitelja ubogati, ker ga ljubijo, ne pa, ker se ga boje. — Vas otroci ne bodo nikdar ljubili, dokler boste tako nesmiljeno z njimi ravnali. Je mar to napredek šole, da mora revna deklica v šoli papir jesti? Je na dalje mar to napredek, da po 12 otrok mora v šoli klečati? pa ljubi čitatelj! čuj, zakaj? Zato, ker nimajo sešitekov za risanje, kateri so po 10 kr., marsiktera mati nima solda za sol, pa naj otroku tako reč, igračo, bi rekel, kupi! Kajti v tak sešitek otrok rad čečka, in na teden je tudi popisan, treba mu je vsaki teden novega, kje pa, prašam, bodo revni stariši, kakoršnih je na Vrhniki dosti, za tako nepotrebno reč denar jemali? Je nadalje, g. učitelj, to napredek, s katerim se tako zelo hvalite, da mora srenjski sluga otroke šolske vlačiti v soseskino pisarno, da potem vas, svojega učitelja tožijo? Ali pa morebiti imate to za napredek šole, da je čedalje več pritožeb starišev proti županu, ker vi tako neusmiljeno, rekel bi nečloveško, otroke strahujete, kakor ste z nekim šolarjem storili, kterege ste v šoli tako rukali, da ste mu obleko strgali? Ali je pa to napredek, da vpričo otrok zaničljivo govorite od svojega g. prednika? To ste sicer v svojem dopisu v „Narod“ tajili, ali ako tajite, se lažete! — Sploh želim vam, da bi se vi tako drag spomin ohranili po svojem odhodu, kakor

vaš g. prednik pri odraščeni, kakor tudi pri otrocih. Kako žalostno, rakovo pot gre s šolo, pričali bodo in že pričajo protokoli, ktere morajo od vas neusmiljeno strahovani otroci podpisati! Ljubi g. učitelj! taki škandali se niso še na vrhniški šoli godili! —

Vem, da ta moj dopis mene v vaših očeh ne bode opravičil. Nauk pa vam ta le dam: vzemite v roke „olikanega Slovenca“ — pa dobro ga prebirajte in ravnajte po njem, da ne boste za naprej s kakim sirovim, hlapčevskim, dopisom celega svojega res spoštovanja vrednega stanu tako zelo v sramoto spravljali, kakor se je to zgodilo v vašem dopisu! Res, sram mora biti vsacega poštenega učitelja, ki

mora tacega suroveža svojega tovariša imenovati.

Listnica vredništva.

G. A. B.: Priserčna hvala za dobre svete; bomo po njih ravnali. Vabila in programa prvega obšnega zbora „Edinosti“ nismo prejeli. Brali smo ga v „Gospodarju“ in bi ga bili posneli po njem, da bi naš list že ne bil tiskan. Sploh moramo potožiti, da nam iz nekterih krajev poročila dobajajo veliko pozneje, kakor so bila pisana, in ne moremo drugači misliti, nego da so nekatere pošte tako prijazne „Slovenca“ namenjene reči. To naj bo v pojasnilo nekterim gg. dopisnikom, ki včasih jako pozno svoje reči najdejo v „Slovenca“. Če ne bo bolje, bodemo primorani dotične poštno postaje javno imenovati, ob enem pa pritožiti se glavni direkciji.

Gabriel Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

(32-24)

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdarje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu. kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se hrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.**

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozodaj znani želodčni liker; pospeši cirkulacijo, olajša prebavljivost, in pada različnim organom in členom novo moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravilo proti vsaki prenehalni bolezni. Vspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskušal, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovnejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozodaj znanimi. **Flaša velja 80 kr.**

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnomu proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Pravi Seidlitzev prah, 1 tucat škatlic 7 gold, posamne 80 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub ter vrédi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in se ozdravi naglo poka, ktere se naredi zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, kterim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gold.**

Naročila sunaj Ljubljane na sgoraj imenovane droge, kakor tudi na vsa druga zdravila se, ce mogoče, s vracojočo pošto proti postnemu povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo i. t. d. nagradijo gospodje komitenti.

Eksekutivne dražbe.

11. febr. 3. Jan. Pilnerjevo iz Zagrada (1909 gl.) v Mokronogu. — 3. Fr. Vovkovo iz Hrastovega dola (1847 gl.) v Zatičini. — 3. Jan. Hafnerjevo iz Laborja (5138 gl.) v Kranju. — 2. Jož. Tomazič-ovo (1100 gl.) v Mokronogu. — 2. Jan. Polončič-ovo iz Zagorice (2800 gl.) v Zatičini.

12. febr. 3. Andr. Udovevo iz Rakeka (1047 gl.). — 3. Jan. Meze-tovo iz Broda (5321 gl.). — 3. Jan. Meden-ovo iz Cirknice (985 gl.). — 2. Luk. Turšič-ovo iz Begenj (10808 gl.). — 3. Tone Milave-ovo iz zgornje Planine (3100 gl.), vse v Planini. — 3. Ant. Krušič-ovo iz Št. Vida (2340 gl.) v Ipavi. — 3. Šim. Štefančič-ovo iz St. Mihela. — 3. Jan. Stegu-vo iz St. Mihela (2645 gl.). — 3. Jan. Majerčič-ovo iz St. Mihela (179 gl.), vse v Senožečah. — 3. Blaž Pernuš-ovo iz srednje Bele (3468 gl.) v Kranju. — 2. Andr. Medved-ovo iz velike Preske (1010 gl.). — 2. Jož. Rozina-vo (730 gl.), obe v Litiji. — 1. Jar. Radoš-ovo iz Radoš (1520 gl.). — 1. Milko Uraničar-ovo iz Rezalnic, obe v Metliki.

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medallji za napredek za 8 zvonov s skupno težo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilzerja & sinov

(8-1)

v Dunajskem Novem mestu

(Ignac Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt.)

se priporoča za naročevanje

zvonov vsake teže
ter tudi za vsake

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročstvo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarni iz lesa ali železja po najboljši in najnovejši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko govijo, ker teko po zobeh na novo iznajden način; tudi se lahko presučajo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje tpe in mnogo lepši pojo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so vgodni pogoji.

Kar ta livarna obstoji, 33 let, je vtila 2030 večih zvonov, ki so tehtali 12800 centov.

in vsakega glasa
izdelke iz vlitiga metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonjenji vsi lepo vjemajo in kembliji drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vredenje je iznašla ta livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po zelo preprosti napravi brez vseh stroškov tako vrediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi tekó. Ta naprava se da posebno vgodno napraviti pri jarnih iz železa skovanih ki tekó na okroglih zobeh po lastni c. k. izključljivo priv. iznajdbi.